

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ-3509	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Αναπτυξιακή Ψυχολογία I, Αναπτυξιακή Ψυχολογία II		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με προσωπική μελέτη αγγλικής βιβλιογραφίας και γραπτή εξέταση στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6811		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αυτό αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κλινικής ψυχολογίας της παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει την ευκαιρία στις/τους φοιτήτριες/τές να γνωρίσουν τις βασικές αρχές σε θέματα διάγνωσης, αξιολόγησης και κατανόησης της παιδικής και εφηβικής συμπεριφοράς και ψυχισμού. Επίσης, να κατανοήσουν τις ψυχολογικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι έφηβοι, τις προσεγγίσεις παρέμβασης και τις μεθόδους πρόληψης προβλημάτων της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

Αναλυτικότερα, το μάθημα δύναται να επιμεριστεί σε τρία μέρη: (α) αρχές αναπτυξιακής ψυχοπαθολογίας – ταξινομικά συστήματα και διάγνωση, (β) διαταραχές σε παιδιά και εφήβους και (γ) μοντέλα πρόληψης και θεραπείας. Κατά το πρώτο μέρος, θα δοθεί έμφαση στην άρρηκτη σύνδεση της αναπτυξιακής ψυχολογίας και της αναπτυξιακής ψυχοπαθολογίας, την οπτική των ταξινομικών συστημάτων και των ψυχολογικών μεθόδων της ψυχοδιαγνωστικής του παιδιού και του εφήβου. Στο δεύτερο μέρος θα παρουσιαστούν βασικές κατηγορίες διαταραχών που εμφανίζονται κατά την ανάπτυξη, τη φαινομενολογία και την αιτιολογία τους από βιολογική, ψυχολογική και κοινωνική σκοπιά με έμφαση στη σύνθετη διαπλοκή των προαναφερθέντων. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις προσεγγίσεις που υπάρχουν

αναφορικά με τη θεραπεία (φαρμακολογία, ψυχαναλυτική, συστημική και γνωσιακή-συμπεριφοριστική) καθώς και σε μοντέλα πρόληψης και προαγωγής υγείας βάσει της προσέγγισης της θετικής ψυχολογίας.

Οι φοιτήτριες/τές του μαθήματος, μετά το πέρας των διαλέξεων, θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να εφαρμόζουν σε μελέτες περιπτώσεων τα συστήματα κατανόησης και διάγνωσης της προβληματικής συμπεριφοράς που μπορεί να παρουσιάσουν παιδιά και έφηβοι.
- Να συζητήσουν τα κυριότερα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα εφαρμογής των διαγνωστικών και ταξινομικών διαδικασιών στα προβλήματα που παρουσιάζουν παιδιά και έφηβοι.
- Να αναγνωρίζουν τις περίπλοκες σχέσεις μεταξύ βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραμέτρων που εμπλέκονται στην ανάπτυξη και εδραίωση προβληματικών συμπεριφορών.
- Να διακρίνουν και αξιολογούν κριτικά ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που σχετίζονται με τις προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίσουν παιδιά και έφηβοι.

Επιπροσθέτως, ως προς την προαγωγή γενικότερων προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές αποσκοπείται να είναι σε θέση:

- Να σκεφτούν επαγωγικά και συνθετικά.
- Να αναπτύξουν κριτικό πνεύμα το οποίο θα λαμβάνει υπόψιν κοινωνικά και πολιτισμικά συγκείμενα.
- Να διατυπώνουν με ακρίβεια και οικονομία τη σκέψη τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών: Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].

Εβδομάδα 1. Αναπτυξιακή θεώρηση της ψυχοπαθολογίας [1,2,3]

Εβδομάδα 2. Συστήματα ταξινόμησης [1,2,3]

Εβδομάδα 3. Ψυχοδιαγνωστικές διαδικασίες και εργαλεία κατανόησης και αξιολόγησης παιδιών και εφήβων [1,2,3,4,5]

Εβδομάδα 4. Κλινικές παρεμβάσεις και θεραπευτική προσέγγιση [1,2,3,5]

Εβδομάδα 5. Διατύπωση περίπτωσης και συγγραφή ψυχολογικής αναφοράς (case formulation) [2,3,4,5]

Εβδομάδα 6. Νευροαναπτυξιακές διαταραχές – Νευροδιαφορετικότητα (διαταραχή αυτιστικού φάσματος, ΔΕΠ-Υ) [1,2]

Εβδομάδα 7. Διαταραχές εσωτερίκευσης (διαταραχές άγχους, ΙΔΨ διαταραχή, διαταραχές διάθεσης) [1,2]

Εβδομάδα 8. Διαταραχές εξωτερίκευσης (προβλήματα συμπεριφοράς και διασπαστικές διαταραχές) [1,2]

Εβδομάδα 9. Διαταραχές συνδεόμενες με στρες, τραύμα και παιδική κακοποίηση [1,2]

Εβδομάδα 10. Διαταραχές πρόσληψης τροφής [1,2]

Εβδομάδα 11. Χρήση, κατάχρηση και εξάρτηση από ουσίες [1,2]

Εβδομάδα 12. Έμφυλες ταυτότητες στην παιδική και την εφηβική ηλικία [1,2,3]

Εβδομάδα 13. Διαθεματικότητα, πολιτισμική ποικιλομορφία, κοινωνία και οικογένεια [1,2,3]

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη (Πρόσωπο με πρόσωπο).		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας UoC e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS
	Διαλέξεις	39	1,56
	Αυτοτελής μελέτη για τελική εξέταση	60	2,4
	Συμμετοχή στην τελική γραπτή εξέταση	2	0,08
	Σύνολο Μαθήματος	101	4,04

συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική. Για τις φοιτήτριες/τές Erasmus, στην Αγγλική (γραπτές εξετάσεις). Γραπτή τελική εξέταση που μπορεί να περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις ανάπτυξης στα πλαίσια επεξεργασίας κλινικού περιστατικού - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Wilmshurst, L. (2021). *Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία* (Η. Μπεζεβέγκης επ. εκδ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Venta, A., Sharp, C., Fletcher, J.M., & Fonagy, P. (2025). *Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία* (Ε. Γαλανάκη, επ. εκδ.). Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Development and Psychopathology
Journal of Child Psychology and Psychiatry
Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry
Child Development
Clinical Child and Family Psychology Review
Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology